

ERSO: FOOKUSES EESTI MUUSIKA

14 hooaega kestnud “ERSO stuudiotunni” avas enamasti eesti helitöö.

Helen Tobias-Duesberg, Peeter Lilje, Vardo Rumessen pärast “Joonase lähetamise” ettekanner 25. mail 1989.

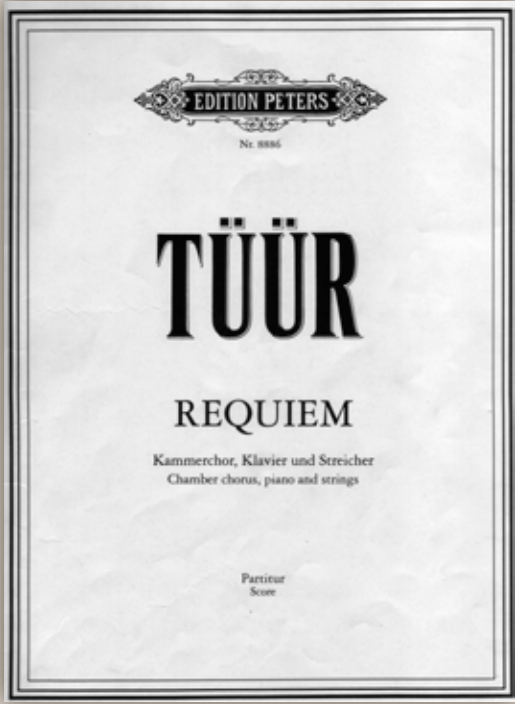
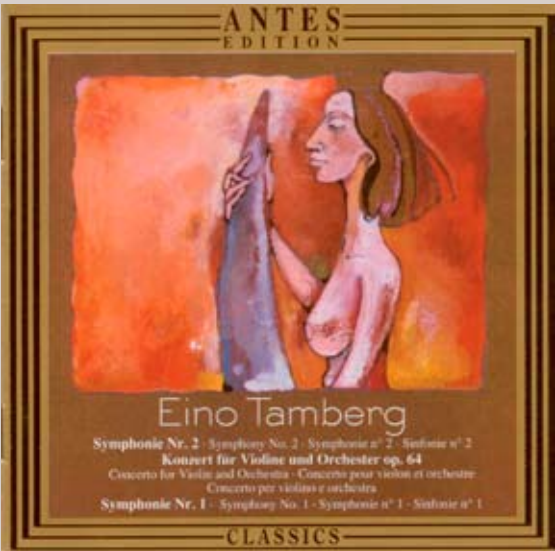
Solistid Niina Rautio, Urve Tauts, Jānis Sprogis, Samsons Izjumovs ja Mati Palm (1987).

Eino Tambergi loomingust sai Lilje juhatusel esiettekande 11 teost, nende hulgas ooperid “Cyrano de Bergerac” ja “Lend”, oratoorium “Amores” ning I, II ja III sümfoonia.

Kõik eesti heliloojate kirjutatud sümfooni-
lised teosed lindistati, mis on praegu mõeldamatu
ja mis tookord oli ka natuke üle pingutatud. Ja
kui sa olid oma teose juba lindistanud, siis
paremad kanti kindlasti ka ette.

Eino Tamberg (2005)

In memoriam Peeter Lilje valmis aastal
1994 Erkki-Sven Tüüri Reekviem.

Ma ei tundnud Peetrit küll kaua, aga mõni hea aasta enne
tema lahkumist teistsuusesse oli mul ometigi rõõm temaga lähemalt
sõbruneda. Ja see tähendas mulle palju. Peeter oli pühendunud muusik,
kes ei armastanud väliseid efekte ja kompromisse. Asja olemuseni jõud-
mine, tuuma tabamine oli peamine. Ometigi ei kadunud kuhugi ka
mängu võlu!

Erkki-Sven Tüür (2010)

*Me salvestame kõik meie heliloojate
uudisteosed, olgu siis raadio põhifondi või
Heliloojate Liidus ettemängimiseks.
Kogu meie töökoormusest moodustavad
50 protsenti avalikud kontserdid,
50 protsenti aga salvestused. See salvestuste
pool on valdavalt eesti muusika.*

Peeter Lilje

Peeter Lilje juhatas ERSOga valdava osa tol perioodil loodud Eesti heliloojate
sümfoonilisest muusikast. Eesti Raadio fonoteegis on talletatud neist üle 100
teose. Aukohal tema repertuaaris olid Tobias, Tubin, Eller, Tamberg, Sumera.

Töö Tubina sümfooniatega köidab nii P. Liljed kui ERSOt. Viimastel
hooaegadel kuulnud Neljanda ja eriti Teise sümfoonia ettekanded on
näidanud Peeter Liljed väga võimeka ja tõise Tubina tõlgendajana.
Seetõttu oli Kaheksanda esitus eriti oodatud sündmus. Tegu on Tubina kõige
süngema ja masendavama sümfooniaga, mis seab muusikute ette suuri
sisulisi ülesandeid.

Margus Pärtlas (1988)

Eduard Tubina teoste ettekandeiks tõusis Lilje dirigendipulti enam kui
40 korda, juhatahes muuhulgas korduvalt tema II, IV, V ja VIII sümfoo-
niat ning ooperi “Barbara von Tisenhusen” etendusi Tallinnas, Tampere-
s, Kopenhagenis, Göteborgis ja Stockholmis. Tema juhatusel ilmus ka
“Barbara von Tisenhuseni” CD.

Ma võin täiesti kindlalt väita, et minu II ja III
sümfoonia on Peetri juures kodus laua peal valmis
kirjutatud.

Lepo Sumera

II sümfoonia partituurile kirjutas helilooja
pühenduse: ERSO peadirigent Peeter Liljele, selle
teose inspireerijale ja kaasautorile.

Peetri mälestuseks valmis teos “Come cercando” (“Justkui otsides”). Sõpra meenutades on Sumera
öelnud: Muusika oli Peeter Lilje elu lahutamatu osa. Mõni crescendo või diminuendo erutas teda
samavõrd kui mõnd mittemuusikut teade loteriivõidust, tulekahjust või maavärinast. Kõik, mis oli
seotud muusikaga, oli talle vaata et elu ja surma küsimus. Samas ei elanud ta sugugi ebareaaalses
maailmas. Tegelikult ja selle peegeldusi oskas ta muusikaliste vahenditega üldistada ja ilmestada. Peen
muusikataju ja emotsionaalne, pingestatud lähenemisviis andsid tema esitusele alati nauditava,
elamusliku tulemust. Nii mõnigi kord tundus see muusikaelamus ületavat muusikaliste võimaluste piire,
jõudes olemuslike üldistuste tasemele. (1995)

Väiksemate sümfooniliste vormide seas on minu repertuaaris erilisel
kohal Ester Mägi “Bukoolika”, mille julgeksin asetada kõrvalt selliste
pärlitega nagu Heino Elleri “Koit”, “Videvik” ja “Viis pala
keelpilliiorkestrile”.

Peeter Lilje (1984)

Peeter Lilje juhutatud Elleri-salvestused ilmusid aastal 1994, juba
dirigendi mälestusplaadina.

